

Overen prevod sa engleskog jezika

OPIC Overseas Private Investment Corporation

11000 New York Avenue, N.W.
Washington, D.C. 20527-0001
(202) 336-8400
Faks (202) 408-9859

Mladjan Dinkić
Ministar za ekonomiju i regionalni razvoj Republike Srbije
Ministarstvo za Ekonomiju i regionalni razvoj
Bulevar Kralja Aleksandra 15
Beograd, Srbija

Dijana Dragutinović
Ministar finansija Republike Srbije
Ministarstvo Finansija
Kneza Miloša 20
Beograd, Srbija

Predmet: Uniworld Holdings, Ltd. ("Uniworld")

Poštovani Ministri:

Kao v.d. Predsednika Korporacije za privatne strane investicije ("OPIC") obraćam vam se u uverenju da je Agenciji za privatizaciju Republike Srbije (Agencija), dozvoljeno da nastavi sa ponašanjem koje je potencijalno katastrofalno za investicionu klimu u Srbiji, jer možda viši nivo vlasti u Srbiji ne sagledava u potpunosti štetne posledice takvog ponašanja.

Kao što verovatno znate, OPIC je Agencija Vlade SAD stvorena posebno za podršku investicijama privatnog sektora SAD u zemljama u razvoju i nastajućim tržišnim privredama. Programi OPIC-a su sada dostupni u preko 150 zemalja i regiona.

OPIC-ovi programi su bili dostupni i u Srbiji shodno uslovima iz Sporazuma o podsticanju investicija ("SPP") izmedju Sjedinjenih Država i Savezne Republike Jugoslavije od 21. jula 2001. Paragrafi c i d člana 2 SPI potvrđuju da se na OPIC prenose potraživanja osiguranog investitora protiv vaše vlade. U slučaju da OPIC i vaša vlada ne mogu da reše takvo potraživanje, član 4 SPI predviđa rešavanje sporova na zvaničnom među-vladinom nivou pregovorima, i, u slučaju da ostanu nerešeni posle šest meseci pregovaranja, preko međunarodne arbitraže.

U martu 2008. OPIC je platio potraživanje Uniworld-u za neopravdanu naplatu Uniworld-ove garancije za dobro izvršenje posla koju je Uniworld dao

Agenciji u vezi sa privatizacijom Akcionarskog turističkog društva Putnik ("Putnik"). OPIC je osigurao Uniworld od rizika da Agencija neopravdano ne plati Uniworldovu garanciju po pozivu, da spor oko toga da li je naplata bila neopravljana * bude rešen u korist Uniworld-a u postupku za rešavanje sporova koji je određen u Unoworldovom ugovoru sa Agencijom, ali da se Agencija ne poviňuje rezultatu. OPIC daje ovakvo osiguranje kao poseban oblik osiguranja od eksproprijacije.

U maju 2007, Arbitražno veće formirano po Pravlima o arbitraži ("Pravila) Medjunarodne trgovinske komore ("ICC") je u predmetu ICC No. 13798/AVH donelo Arbitražnu odluku u korist Uniworld-a po pitanju neopravdane naplate garancije, kao i po drugim pitanjima, po kojoj Agencija mora da plati Uniworld-u preko devet miliona dolara i da vrati brod koji je bio deo Uniworld-ovih investicija u Putnik, i to sve u roku od 30 dana sa kamatama (Arbitražna odluka). Agencija ne samo da nije platila po Arbitražnoj odluci već je podnela tužbu za njeno pobijanje pred lokalnim sudom i u novoj ICC arbitraži.

Da rezimiramo posledice: odbijanje Agencije da postupi po Arbitražnoj odluci je dovelo do plaćanja po osiguranju političkog rizika od strane Agencije Vlade SAD pošto su uslovi za takvo plaćanje ispunjeni po ugovoru o osiguranju. Prema SPI, Uniworldovo potraživanje prema Agenciji je postalo potraživanje agencije Vlade SAD prema Srbiji i moglo bi da postane predmet direktnih međuvladinih pregovora ili arbitraže. OPIC-ova Odluka o ovom potraživanju je stavljena na OPIC-ovu internet stranicu (www.opic.gov), prema Zakonu o slobodi informisanja, i dostupna je preko interneta svakome ko pretražuje podatke o investicinoj klimi u Srbiji. Uniworldov slučaj prijavljen je Agenciji za osiguranje od političkih rizika vlada svih država OECD (sve zemlje Zapadne Evrope) i Multilateralnoj agenciji za garantovanje investicija "Multilateral Investment Guarantee Agency" ("MIGA"), koja je osiguravajuća agencija Svetske Banke, kao i privatnim osiguravajućim kućama za osiguranje od političkih rizika. Slučaj je prijavljen i Kongresu SAD po Zakonu koji bi mogao da dovede do suspenzije američke pomoci Srbiji i glasanja SAD u međunarodnim finansijskim institucijama protiv zajmova Srbiji. Naravno, ICC je takođe svesna da je Agencija odbila da se poviňuje ICC Pravilima, kao i pridruženi član ICC iz SAD, Americki Savet za Medjunarodni Biznis ("USCIB").

Sve ove posledice neizbežno proističu iz odbijanja Agencije da poštuje finalnu Arbitražnu odluku koja je doneta protiv nje, čime je prekršen investicioni ugovor kojeg su Agencija i Putnik zaključili sa Uniworld-om, kao i arbitražna pravila sa kojima se Agencija saglasila. Član 28 ICC Pravila o Arbitraži ("Pravila") propisuje:

"Svaka Odluka će biti obavezujuća za stranke u sporu. Podnoseći spor pred arbitražu po ovim Pravilima, stranke preuzimaju obavezu da izvrše bez odlaganja svaku arbitražnu odluku i smatraće se da su se odrekle prava na bilo koji oblik žalbe ukoliko je takvo odricanje od prava moguće pravovaljano dati."

Umesto toga, Agencija je odbila da se poviňuje Arbitražnoj odluci, i zatražila je preko sudova u Srbiji sudsko izbegavanje izvršenja, i u maju 2008 je, kako smo obavešteni, podnela drugi zahtev za arbitražu pred ICC, kao da Arbitražna odluka nije doneta. Američka ambasada je urgirala poštovanje Arbitražne odluke kako bi se

izbeglo plaćanje potraživanja od strane OPIC-a i sve štetne posledice koje proizilaze.

Preko međunarodne organizacije koja se zove Berne Union, OPIC i slike agencije drugih vlada država OECD, multilateralne agencije kao što je MIGA i glavne američke i evropske privatne kuće za osiguranje od političkih rizika redovno razmenjuju informacije o svim isplatama koje izvrše. Pored toga Berne Unionovi tehnički paneli se fokusiraju na slučajeve od posebnog interesa. O Uniworld slučaju se diskutovalo na panelu u julu 2008. i taj slučaj je uključen u sve rutinske izveštaje. Ostali osigurači od političkih rizika sa razlogom su zabrinuti povodom slučaja Uniworld jer i oni mogu da izdaju osiguranje protiv neopravdane naplate garancija i nepoštovanja ugovorne klauzule o Arbitraži. Za sve njih, ponašanje Agencije je podiglo rizik eventualnih projekata u Srbiji. Naravno, slučaj Uniworld je važan faktor u OPIC-ovom odlučivanju da li da podrži druge Američke investicije u Srbiji.

Svake godine Ministarstvo spoljnih poslova (Department of State) je dužno da podnese Kongresu izvestaj o eksproprijacima i investicionim sporovima u celom svetu. Uniworld predmet je bio uključen u izveštaj koji je poslat Kongresu u oktobru 2008.g. Zakon koji propisuje davanje izveštaja isto tako predviđa suspenziju američke pomoći i nalaže američkim predstavnicima u međunarodnim finansijskim institucijama da glasaju protiv zajmova državama koje nisu rešile te sporove.

Medjunarodna Trgovinska Komora (ICC) je takođe upoznata sa činjenicom da se Agencija nije povinovala Arbitražnoj odluci koja je doneta po Pravilima ICC-a. Poseban kvalitet ICC Arbitraže je da ICC-ov Medjunarodni Arbitražni Sud detaljno razmatra i odobrava svaku Arbitražnu odluku pre nego sto je Arbitražno vece prosledi strankama u sporu. ICC ne bi dozvolio da se pošalje Odluka a da arbitri nisu dosledno postupali po ICC Pravilima prilikom donošenja svoje Odluke.

Ima izuzetno malo priznatih osnova za odbijanje da se poštuje Arbitražna odluka, bilo da je domaća ili međunarodna, i kao sto je objašnjeno gore, Agencija ih se unapred odrekla pristajanjem na arbitražu po Pravilima arbitraže. Nezavisno od toga, prigovori protiv Arbitražne odluke koje je Agencija iznela nemaju čak ni površnu opravdanost i oboreni su iznetim činjenicama kao i pravnim zaključcima sadržanim u Arbitražnoj odluci.

Mi razumemo da je glavni prigovor Agencije to što Arbitražnu odluku nisu potpisala sva tri arbitra. Opšte je poznato, po zdravom razumu, da nijedna arbitražna procedura u kojoj svaka strana imenuje jednog arbitra ne može da zahteva jednoglasnu odluku. U stvari, u članu 25 Pravila ICC-a kaže se da se Arbitražna odluka donosi većinom glasova, tako da je odluka koju su potpisala dva od tri arbitra punovažna. Dozvoliti trećem arbitru da opstruiše odluku većine tako što će odbiti da potpiše odluku bi u stvari nametnulo suprotno Pravilima jednoglasnost u donošenju Odluke. U ovom slučaju, kao što je većina objasnila u Odeljku A. 2. Arbitražne odluke, oni su odložili svoju odluku da bi dali trećem arbitru priliku da napiše (i potpiše) svoje izdvojeno mišljenje, a ICC je produžio rok za objavljivanje Odluke da bi joj se omogućilo da napiše to protivno mišljenje. Njeno odbijanje da potpiše Odluku većine je bez značaja.

U korespondenciji sa ministrom Dinkićem od juna 2008, Agencija, u odbranu, iznosi da je u Arbitražnoj odluci navedeno da je Agencija naplatila garanciju "zakonski i u skladu sa uslovima garancije". Agencija nalazi da postoji protivurečnost između tog navoda i same Arbitražne odluke kojom je naređeno Agenciji da vrati Uniworldu ceo iznos naplaćene garancije. To nije ni potpun ni tačan opis nalaza sadržanog u Arbitražnoj odluci, i ne pogađa svrhu osiguranja protiv neopravdane naplate garancija plativih na prvi poziv. OPIC i drugi osiguravači od političkog rizika nude zaštitu od neopravdane naplate garancija datih u formi garancija plativih na prvi zahtev upravo zbog rizika da korisnik te garancije bez opravdanja traži naplatu garancije od banke koja ju je izdala. Po prirodi tog instrumenta banka je obavezna da plati na zahtev ako korisnik prosledi zahtev po pravilnoj proceduri. Neopravdan čin je arbitrarna i nekorektna zloupotreba ovlašćenja od strane korisnika, u ovom slučaju Agencije, time što je bez opravdanja tražila naplatu garancije.

U Arbitražnoj odluci, Arbitri su zaključili da je Agencija sledila proceduru oko naplate (Arbitražna odluka, Odeljak C5, paragraf 41-45) ali su zaključili da je Agencija prekršila principe srpskog prava tražeći naplatu garancije i zadržavajući iznos garancije, tako da je traženje naplate uradjeno "potpuno u skladu sa uslovima garancije" ali uopšte ne "zakonito" i Agencija je bila dužna da vrati iznos Garancije sa kamatom (Arbitražna odluka, Odeljak C2, paragraf 45-53). Tu nema protivurečnosti. Odluka kaže, jednostavno rečeno, da Agencija nije smela da uzme novac i da je dužna da ga vrati.

Agencija isto tako pogrešno tvrdi da je Uniworld prekršio obavezu da čuva Odluku poverljivom. ICC Pravila u stvari predviđaju vrlo ograničenu poverljivost. Član 21 propisuje da arbitražne rasprave nisu otvorene za javnost, dok član 28 predviđa da kopije arbitražne odluke, potvrđene kao autentične of Generalnog Sekretara ICC-a budu poslate strankama i nikom drugom. Čak i u slučajevima kada se očekuje veća poverljivost Arbitražne odluke, izuzeci su dozvoljeni da bi se dozvolilo stranci koja je pobedila da ostvari svoja prava iz odluke. Agencija je mogla najbolje da obezbedi poverljivost Arbitražne odluke da joj se povinovala.

Arbitražna odluka je dobro obrazložena i u skladu je ne samo sa srpskim pravom već i sa principima koji su generalno priznati u drugim pravnim sistemima. Čak i da je odluka pravno pogrešna, a nije, to ne bi bio opravdan razlog za odbijanje da se plati po Arbitražnoj odluci. Ugovor o finalnoj, obavezujućoj arbitraži znači prihvatanje odluke arbitra čak i u okolnostima kada odluka nižeg suda može da bude podložna preinačenju od strane višeg suda zbog pogrešne primene prava.

Mogućnost da bilo koja agencija Vlade Srbije može da se ponaša kao što se ponašala Agencija u ovom slučaju ne može da doprinese pozitivnoj investicionoj klimi. Za žaljenje je da još ništa nije preduzeto od strane nadležnih organa kojima je Agencija podređena da se Agencija prinudi da poštuje svoju saglasnost da reši sporove prema ICC arbitraži.

Americka ambasada je urgirala poštovanje Arbitražne odluke od momenta kad je odluka doneta. Da se Agencija povinovala, ne bi doslo do OPIC-ove Odluke po ovom predmetu, ne bi bilo negativnih izveštaja OPIC-a ostatim članovima Berne Union, uključujući Svetsku Banku i Međunarodni monetarni fond, i ostatim

agencijama država Evropske Unije, ne bi bilo izveštaja američkom Kongresu uz mogućnost novih ekonomskih sankcija protiv Srbije.

Zaključujući, nadam se da se slažete da odbijanje Agencije da izvrši svoje zakonske obaveze mora da prestane. Nije suviše kasno da se ispravi makar deo štete koju je Agencija nanela interesima Srbije. Isplata po Arbitražnoj odluci bi, kao dobra vest, bila objavljena svim institucijama koje su zabrinute zbog odbijanja Agencije da poštuje Arbitražnu odluku.

Iskreno,
Sr. potpis
Lawrence Spineli
v.d. Predsednika i CEO

Cc: Zamenik Premijera Božidar Đelić
Ambasador Cameron Munter
Mr. Mark Cullinane, Kancelarija za Poslove Investicija, Department of State
Mr. John Beechey, President ICC International Court of Arbitration
Ms. Josefa Sicard-Mirabel, ICC Direktor za Severnu Ameriku

Broj: 13501/09
Beograd, 30. mart 2009.

Potvrđujem da ovaj prevod potpuno odgovara izvorniku koji je sačinjen na engleskom jeziku.

Imenovana rešenjem Republičkog Ministra za pravosuđe,
Beograd, Jugoslavija, br. 740-06-60/2002-04